

Zápisnica zo zasadnutia Koordinačného výboru pre spoluprácu pri kontrole verejného obstarávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 12. 9. 2018 v priestoroch Hotela Bôrik

Prítomní:

JUDr. Ivana Kost'unová, Mgr. Branislav Hudec, Mgr. Róbert Kramár, Mgr. Martin Jakubek, Ing. Brigita Kautmanová, Ing. Richard Glézl, Mgr. Patrícia Tóthová, Mgr. Katarína Chromíková, Ing. Janette Hisemová, Ing. Ján Štepo, Mgr. Vojtech Kiss, JUDr. Katarína Mrázová, Ing. Róbert Horváth, Ing. Milan Krajčo, Ing. Eva Mešková, Ing. Adriana Tóthová, Ing. Alžbeta Lovásová, Mgr. Jana Kupcová, Ing. Janka Marcinová, Ing. Ľubomír Gerda, Ing. Monika Lavová, Ing. Jana Richmanová, Ing. Radomír Hitrik, Ing. Eva Gregušová, JUDr. Peter Kubovič, JUDr. Radoslav Bazala, Ing. Iveta Pažická, Mgr. Katarína Hreusová, Mgr. Katarína Janurová, Ing. Ján Šufliarsky, JUDr. Róbert Gogulka, Ing. Vratislav Tkáč, Ing. Kristína Madleňáková, Mgr. Michal Roháč, Ing. Dana Macejková, Mgr. Tomáš Porubský, Ing. Martin Lamanec, JUDr. Simona Macejová, JUDr. Jana Skýpalová, Mgr. Peter Mrázik, Ing. Dušan Čurilla, Mgr. Jaroslav Lexa, JUDr. Elena Sivová, Ing. Nataša Štefániková, Ing. Jozef Urlich, JUDr. Zuzana Paľová, Ing. Jana Rajnohová, Ing. Rastislav Krupa, Ing. Martin Sedláček, Ing. Eva Gregušová, Ing. Martin Hoffmann

Neprítomní:

Ing. Jozef Borbély, Ing. Mgr. Ján Galvánec, Mgr. Tomáš Lepieš, Ing. Ivana Vargová, Mgr. Róbert Petrán, PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD., Ing. Patrícia Čekanová, PhD., Ing. Katarína Mochnaľ Koncošová, PhD., JUDr. Veronika Vozárová, Mgr. Monika Hlavičková, Ing. Martin Filičko, Mgr. Petra Masáková, Ing. Eleonora Kováčová, Mgr. Juraj Falt'an, JUDr. Veronika Vozárová

Program:

1. Otvorenie – úvodné slovo
2. Overenie uznášaniaschopnosti
3. Odsúhlasenie programu
4. Diskusia – informatívne materiály

- a. **Zmeny vo verzii 7 Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020 v časti „Kontrola VO“ – ÚPPVII**
- b. **Elektronická komunikácia v procese verejného obstarávania po 18. 10. 2018 – ÚPPVII, MDaV SR, ÚVO**
- c. **Preukazovanie splnenia podmienok účasti osobného postavenia po prijatí zákona č. 177/2018 Z. z. „proti byrokracii“ – ÚPPVII**
- d. **Aplikácia zákona o verejnom obstarávaní (ďalej len „ZVO“) pri úhrade poplatkov za účastnícke poplatky na vzdelávacích aktivitách, seminároch a ubytovanie ako súvisiaci výdavok – MŽP SR**
- e. **Aplikácia ustanovenia § 38 ods. 4 ZVO v nadväznosti na podmienku účasti podľa § 34 ods. 1 písm. g) ZVO – MDaV SR**
- f. **Ustanovenia zmlúv pri procese zadávania zákazky v kontexte ZVO – MH SR, MZ SR**
 - i. **realizačná, výkonová zábezpeka (fakultatívnosť, výška, spôsoby a lehota zloženia atď.)**
 - ii. **fakultatívnosť ustanovení a náležitostí zmlúv**

5. Rôzne

6. Záver

Zasadnutie Koordinačného výboru pre spoluprácu pri kontrole verejného obstarávania (ďalej len „koordinačný výbor“) viedol podpredseda koordinačného výboru Mgr. Branislav Hudec, zástupca Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len „ÚPPVII“). Na úvod štrnásteho zasadnutia koordinačného výboru privítal podpredseda koordinačného výboru všetkých prítomných členov a pozorovateľov koordinačného výboru.

Podpredseda koordinačného výboru, vzhľadom na počet prítomných členov s hlasovacím právom konštatoval, že koordinačný výbor je v súlade s čl. 9 Štatútu koordinačného výboru **uznášaniaschopný**.

Podpredseda koordinačného výboru informoval prítomných o programe zasadnutia koordinačného výboru a vyzval ich k prípadnému doplneniu tohto programu. Zástupca Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“) navrhol v časti „Rôzne“ tému „Problematika podpisu zmluvy v inom znení ako bol návrh v súťažných podkladoch, resp. v ponuke“. Ďalej „Opakovanie verejného obstarávania cez EKS“ a „Zoznam hospodárskych subjektov – preverovanie údajov alebo príloh“. Zástupca Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ“) navrhol v časti „Rôzne“ tému „Stanovovanie predpokladanej hodnoty zákazky“. Zástupca Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) navrhol v časti „Rôzne“ tému „Zákazky na rekonštrukciu ciest, ak jednotlivé zákazky budú postupne nasledovať – ako postupovať“.

Zástupca ÚPPVII v súvislosti s navrhnutým bodom zástupcu NKÚ v rámci časti „Rôzne“, ktorý sa týkal predpokladanej hodnoty zákazky, upozornil prítomných zástupcov na stanovisko

Európskej komisie (ďalej len „EK“), ktoré obdržal Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej „len ÚVO“) a ktoré sa zaoberá aj časťou týkajúcou sa predpokladanej hodnoty zákazky. Na EK bola adresovaná otázka, čo v prípade, ak v priebehu roka má verejný obstarávateľ viacero zákaziek na ten istý alebo obdobný predmet za sebou a či pre účely posudzovania delenia zákazky s cieľom vyhnúť sa prísnejšiemu postupu sa berie do úvahy predpokladaná hodnota zákazky predchádzajúcich zákaziek alebo zazmluvnená cena zákazky (ak je známa v čase vyhlásenia ďalšieho verejného obstarávania v priebehu kalendárneho roka). V zmysle stanoviska EK je pre vyššie uvedený účel vždy rozhodujúca predpokladaná hodnota zákazky. V tomto kontexte sa tak odporúča postupovať aj prijímateľom v rámci EŠIF. Zástupca sa potom obrátil na zástupcu ÚVO a následne aj na zástupcov riadiacich orgánov (ďalej len „RO“) s otázkou, ako „staré“ majú byť podklady, na základe ktorých verejný obstarávateľ stanovil predpokladanú hodnotu zákazky, nakoľko obdobie max. 3 mesiacov pred vyhlásením VO sa v niektorých prípadoch javí ako príliš prísne, a to najmä s prihliadnutím na fakt, že aj za podstatne dlhšie dané obdobie sa na trhu nemusela zmeniť cena obstarávanej komodity. ÚPPVII – CKO zväži úpravu všeobecného pravidla (napr. pri aktualizácii MP CKO č. 18), na základe ktorého, ak sa nezmenila cena danej komodity na trhu, je možné brať do úvahy aj staršie podklady k určeniu PHZ ako 3 mesiace (pozn. 3 mesiace nie je pravidlo upravené v metodike CKO, ale vychádza z príručiek viacerých RO).

Zástupca Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPaRV SR“) navrhol v časti „Rôzne“ tému „Vyžadovanie dokladov v rámci súčinnosti, čo sa týka zmeny rozhodovacej praxi vzhľadom na rozhodnutie Rady ÚVO“.

Diskusia

a) Zmeny vo verzii 7 Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020 v časti „Kontrola VO“ – ÚPPVII

Zástupca ÚPPVII informoval prítomných zástupcov o zaslaní verzie 7 Systému riadenia EŠIF na pripomienkovanie s termínom do 19.9.2018, pričom aktualizácia Systému riadenia EŠIF musí byť vydaná do 31.10.2018. V nadväznosti na spomínané a v súvislosti s témou kontroly verejného obstarávania, zástupca ÚPPVII v krátkosti spomenul navrhované zmeny, ktoré boli už v určitej forme oznámené aj na predchádzajúcich zasadnutiach výboru.

Prvou spomínanou zmenou je úprava druhej ex-ante kontroly, ktorá bude pri nadlimitných zákazkách fakultatívna. Bude tak na zvážení RO, či zachová tento typ kontroly pri všetkých nadlimitných zákazkách. Ďalšou navrhovanou zmenou je pravidlo, že pokiaľ CKO nastaví v Systéme riadenia EŠIF, že v určitej fáze sa kontrolujú iba určité typy zákaziek, tak len tieto zákazky bude oprávnený kontrolovať aj RO (napr. podlimitné zákazky by ak neboli kontrolované pred podpisom dodávateľskej zmluvy v rámci druhej ex-ante kontroly). Ďalšia úprava je zavedenie fakultatívnej kontroly dodatkov (návrhov na zmenu zmluvy) vo fáze pred ich podpisom. Štvrtou zmenou je, že pokiaľ RO nedodrží lehotu na výkon finančnej kontroly, tak oznámi túto skutočnosť prijímateľovi spolu s termínom na vydanie návrhu správy/správy

z kontroly a uvedením dôvodu, pre ktorý lehota nebola dodržaná. Ďalšou v rade spomínaných zmien bolo skrátenie lehoty na výkon kontroly z 20 na 15 pracovných dní pri zákazkách s nízkou hodnotou do 15 000 eur. Šiestou navrhnutou zmenou bolo uvoľnenie pravidla, ktoré je aktuálne len pri zákazkách do 5000 eur, a ktoré sa vzťahuje na možnosť určiť úspešného uchádzača a predpokladanú hodnotu zákazky jedným úkonom. Z aktuálnych 5000 eur by sa tak strop nastavil na 15 000 eur. Taktiež bolo navrhnuté zvýšenie limitu pre možnosť priameho zadania z 1000 eur na 5000 eur bez DPH, ale stále s pravidlom, že len za predpokladu, že na dané skupiny výdavkov budú mať RO nastavené finančné limity.

Dôležitou úpravou je zavedenie povinnosti predkladať dokumentáciu ku kontrole výlučne cez portál ITMS 2014+. Ďalšou zmenou je aj skrátenie druhej ex-ante kontroly, do ktorej vstupuje kontrola ÚVO a kde po vydaní rozhodnutia zo strany ÚVO bolo ešte 15 pracovných dní nato, aby RO spracoval výsledky kontroly ÚVO. Navrhuje sa skrátenie tejto lehoty na 10 pracovných dní. Úpravou prechádza aj centrálné verejné obstarávanie v súvislosti s druhou ex-ante kontrolou pred podpisom zmluvy, ktorú bude vykonávať iba ÚVO z titulu ustanovenia § 169 ods. 2 ZVO. RO tak vykonávajú len štandardnú ex-post kontrolu. Medzi navrhnutými zmenami je aj úprava kontroly verejného obstarávania, ktorá sa týka schvaľovacieho procesu žiadosti o NFP a kontroly národných, veľkých projektov a projektov technickej pomoci vo fáze pred podpisom zmluvy o NFP, čo sa obdobne týka aj dopytových projektov pred podpisom zmluvy o NFP. Ide o tému diskutovanú na koordinačnom výbore dňa 25.6.2018, kde boli riadiace orgány usmernené, že pred podpisom zmluvy o NFP je možné vykonávať určitú formu kontroly/overenia, ale nejde o kontrolu podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole. Zároveň po podpise zmluvy o NFP je vždy povinnosťou RO vykonať aj administratívnu finančnú kontrolu podľa zákona o finančnej kontrole. Následne 31.8.2018 boli vydané komentáre k Systému riadenia EŠIF, kde je upravený tento spomínaný mechanizmus. V tejto súvislosti zástupca ÚPPVII dodal, že v prípade, že v minulosti riadiace orgány po podpise zmluvy o NFP nevykonali separátnu administratívnu finančnú kontrolu VO, nie je potrebné ju v tejto fáze vykonávať, nakoľko RO overil a potvrdil oprávnenosť výdavkov z VO pri administratívnej kontrole ŽoP. Poslednou spomenutou zmenou, ktorá bola navrhnutá, je vypustenie analýzy rizík pri podlimitných zákazkách bez využitia e-trhoviska, ktorá rozhodovala o povinnosti alebo možnosti požiadať ÚVO o výkon kontroly pri tomto type zákaziek.

Na záver spomínaných zmien, zástupca ÚPPVII dodal, že zmena sa dotkne aj § 169 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní (ďalej len „ZVO“), kde vykonávaná kontrola zo strany ÚVO bude pri nadlimitných zákazkách v rámci tovarov a služieb od finančného limitu 600 000 eur bez DPH vyššie a stavebné práce ostávajú nezmenené. Uvedená zmena bude predmetom „veľkej“ novely ZVO, ktorá by mala byť účinná od 1.1.2019.

c) Preukazovanie splnenia podmienok účasti osobného postavenia po prijatí zákona č. 177/2018 Z. z. „proti byrokracii“ – ÚPPVII

K téme, ktorá sa týkala preukazovania podmienok účasti osobného postavenia po prijatí zákona proti byrokracii zástupca ÚPPVII uviedol, že prijatím tohto zákona sa novelizuje aj ZVO

v časti, ktorá sa týka zápisu do zoznamu hospodárskych subjektov, a to tak, že ÚVO nebude vyžadovať od uchádzačov doklad o oprávnení podnikat', nakoľko si túto skutočnosť overí z informačného systému verejnej správy. V tejto súvislosti sa obrátil s otázkou na zástupcu ÚVO, či teda stále platí § 32 ZVO, ktorý vyžaduje predložiť doklad o oprávnení podnikat' od uchádzačov v rámci preukázania splnenia podmienok účasti osobného postavenia. Zástupca ÚVO uviedol, že úrad vydal upozornenie v súvislosti s predmetným zákonom, pričom stále platí § 32 ZVO, ale ak si verejný obstarávateľ stanoví, že bude si túto skutočnosť overovať sám, má prístup do tohto registra, a na základe toho si to bude aj vyhodnocovať, a ÚVO si to vie podľa toho overiť, tak sa táto podmienka účasti dá považovať za preukázanú. Ak aj uchádzač nepredloží takýto doklad, a verejný obstarávateľ má prístup do tohto registra, tak by si mal aj napriek tomu dané overiť a neuplatňovať sankciu vylúčenia uchádzača.

V rámci vzniknutej diskusii k danej téme, sa prítomní zástupcovia obrátili na ÚVO s otázkou, čo v prípade zahraničných uchádzačov. Zástupca ÚVO odpovedal, že v takejto situácii verejný obstarávateľ využije registre, pri ktorých má prístup a tak možnosť overenia tejto skutočnosti. To však zväčša platí iba pri oficiálnych verejne prístupných slovenských registroch, keďže v súčasnosti je možný prístup len k živnostenskému a obchodnému registru. Iné doklady treba stále predložiť ako súčasť ponuky. Zahraničný uchádzač má možnosť uviesť v ponuke odkaz na ich oficiálny verejne prístupný register, z ktorého si to bude môcť verejný obstarávateľ dohľadať.

Zástupca Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“) sa v tejto súvislosti opýtal, či v prípade zoznamu hospodárskych subjektov, kde bol uchádzač zapísaný, ale súťaž bola vyhlásená v období, keď už uchádzači museli uchádzači preukazovať jednu z podmienok účasti osobného postavenia výpisom z registra trestov právnických osôb, pričom v časti doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti neboli tieto dokumenty nahraté a neboli tam ani potvrdenia o nedoplatkoch na zdravotné poistenie, mal prijímateľ vyžiadať tieto doklady. Zástupca ÚVO odpovedal, že áno, prijímateľ si mal doklady neuvedené v čase zápisu do zoznamu hospodárskych subjektov dožiadať od uchádzača na doplnenie, no v predmetnom prípade by to nemal byť dôvod na vylúčenie uchádzača z verejného obstarávania.

Zástupca ÚPPVII na záver diskusie k predmetnému bodu dodal, že po rokovaní s ÚVO, by sa mal § 32 ZVO novelizovať v rámci pozmeňujúceho návrhu, s účinnosťou od 1.1.2019. Uchádzač alebo záujemca tak v zmysle pripravovanej zmeny nebude povinný predkladať vybrané doklady týkajúce sa preukazovania osobného postavenia, ak je verejný obstarávateľ oprávnený použiť údaje z informačných systémov verejnej správy podľa osobitného predpisu.

d) Aplikácia zákona o verejnom obstarávaní (ďalej len „ZVO“) pri úhrade poplatkov za účastnícke poplatky na vzdelávacích aktivitách, seminároch a ubytovanie ako súvisiaci výdavok – MŽP SR

Zástupca Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP“) uviedol navrhnutý bod programu, v rámci ktorého sa dopytoval ÚVO, či stále platí tak, ako bolo zo

strany ÚVO usmernením k starému zákonu č. 25/2006 dané, že takýto typ výdavkov je vyňatý z pôsobnosti ZVO.

Zástupca ÚVO uviedol, že v súčasnosti ZVO túto skutočnosť v rámci výnimiek neupravuje. ÚVO má zato, že ide o štandardnú zákazku, kedy treba postupovať v zmysle ZVO, či už podľa príslušných ustanovení zákazky s nízkou hodnotou, poprípade, ak vie verejný obstarávateľ uniesť dôkazne bremeno, tak priamym rokovacím konaním. Od 1.1.2019 by tu mala byť ďalšia možnosť tzv. zákaziek malého rozsahu, kedy ak je splnený finančný limit do 5000 eur bez DPH, na zákazky malého rozsahu sa ZVO vzťahovať nebude. Pri organizovaní výstav taktiež zástupca ÚVO dal do pozornosti, resp. pripomenul príslušnú metodiku ÚVO a rovnako tak poukázal na prílohu č. 1 ZVO, t. j. aj pri týchto zákazkách je potrebné uplatniť pravidlá a postupy verejného obstarávania s ohľadom na finančný limit.

e) Aplikácia ustanovenia § 38 ods. 4 ZVO v nadväznosti na podmienku účasti podľa § 34 ods. 1 písm. g) ZVO – MDaV SR

Zástupca Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „MDaV SR“) sa v rámci uvedenia navrhnutého bodu programu opýtal, či si môže verejný obstarávateľ pri podmienke účasti v zmysle § 34 ods. 1 písm. g) ZVO uplatniť obmedzenie využitia kapacít iných osôb podľa § 34 ods. 3 ZVO s odkazom na § 38 ods. 4 ZVO, ak požaduje, aby určité špecializované činnosti týkajúce sa montáže/demontáže určitého špecifického objektu vykonal priamo sám uchádzač alebo člen skupiny dodávateľov. Vo vzťahu k prezentovanej problematike a vzhľadom na nejednotný výklad predmetného ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní, požiada ÚVO zástupcov EK o výklad článku 63 SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES, transpozíciou ktorého je aj ustanovenie § 38 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.

b) Elektronická komunikácia v procese verejného obstarávania po 18. 10. 2018 – ÚPPVII, MDaV SR, ÚVO

K téme povinného elektronického verejného obstarávania po 18.10.2018 zástupca ÚPPVII uviedol niektoré modelové situácie, napr. verejné obstarávanie, kde sa pred 18.10.2018 predkladali ponuky listinne, avšak proces vyhodnotenia bude uskutočnený po 18.10.2018. Otázkou teda je, či sa ďalšia komunikácia medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom môže dokončiť listinne, alebo už elektronicky a ak elektronicky, či postačuje e-mailová komunikácia. Nakoľko tento dotaz bol smerovaný na EK zo strany ÚVO, ktorý obdržal stanovisko v tejto veci, zástupca ÚVO uviedol, že EK sa vyjadrila, že sa to vzťahuje na všetky zákazky, ktoré boli vyhlásené podľa zákona č. 343/2015 a pre takéto tak platí plná elektronická komunikácia od 19.10.2018. Tie, ktoré ešte „doznievajú“ v rámci zákona č. 25/2006, tak pre tie sa táto povinnosť nevzťahuje. Ako príklad uviedol, že ak bola napr. vyhlásená zákazka v januári 2018 a verejný obstarávateľ ide napr. odoslať informáciu o výsledku podľa § 55 a bude ju posilať napr. 20.10.2018, tak v rámci povinnosti dodržať zákon, by mal verejný obstarávateľ postupovať podľa § 20 ods. 1 ZVO a komunikovať už výlučne elektronicky. Ak s tým nepočítal, mal urobiť korigendum oznámenia, opraviť súťažné podklady a vyzvať hospodárske

subjekty, aby sa registrovali v systémoch elektronického VO a následne komunikovať elektronicky. Ak tak neurobí, ÚVO bude posudzovať porušenie zákona podľa závažnosti a vplyvu na výsledok verejného obstarávania. Zástupca ÚVO zároveň upozornil prítomných zástupcov, že aj v zmysle rozsudku Súdného dvora EÚ a príslušných rozsudkov slovenských súdov, nie je možné považovať e-mailovú komunikáciu za elektronickú komunikáciu v zmysle § 20 ods. 1 ZVO. Následne zástupca ÚVO v krátkosti informoval o sprístupňujúcej funkcionalite systému EVO od 18.10.2018, ktorá umožní „preklopiť“ verejné obstarávania do elektronického spôsobu komunikácie a ubezpečil prítomných zástupcov o jeho pripravenosti a doposiaľ uskutočnených testovacích odskúšaníach a školeniach.

Zástupca MH SR sa vzhľadom na spomínané opýtal na prípad, kedy by prišla listinne predložená ponuka po lehote zavedenia plnej elektronizácie, verejný obstarávateľ na túto zmenu v súlade so ZVO upozornil, tak či v zápisnici uvedie, že ponuka bola predložená iným spôsobom, a preto nedôjde k jej akceptovaniu. Zástupca ÚVO odpovedal, že v zmysle § 49 ods. 4 ZVO majú byť súťažné podklady vypracované tak, aby sa vyžadovala elektronická ponuka. Ak ju nedodá v takejto podobe, dôjde k jeho vylúčeniu. Verejný obstarávateľ musí o tom urobiť podrobný zápis a dané riadne zdokumentovať a postupovať tak, aby celý priebeh a proces verejného obstarávania bol potom transparentný a preskúmateľný.

V rámci diskusie sa prítomní zástupcovia dopytovali na výber spoločností a ich systémov, prostredníctvom ktorých je možné v súlade so ZVO elektronicky komunikovať. Zástupca ÚVO uviedol, že systém EVO takúto funkcionalitu bude mať a verejný obstarávateľ preberá zodpovednosť za výber spoločnosti a systému, ktorým bude elektronická komunikácia prebiehať.

Zástupca ÚPPVII sa opýtal na „hybridné súťaže“, ktoré boli pripravené tak, že sa ešte v listinnej podobe predkladajú ponuky, avšak vyhodnotenie ponúk môže prebehnúť až po 18.10.2018. Je potrebné uvedené riešiť formou redakčnej opravy, keď už pôvodné oznámenie uvádzalo povinnú elektronickú komunikáciu po 18.10.2018? Zástupca ÚVO odpovedal, že pôvodnú lehotu treba nechať uplynúť ešte v čase keď listinné predkladanie je v súlade so ZVO (do 18.10.2018), ale do súťažných podkladov a prípadne do doplňujúcich informácií v rámci oznámenia sa doplní, že po 18.10.2018 komunikácia prebieha cez systém EVO, pričom uchádzačom je potrebné dať primeranú lehotu (napr. 5 pracovných dní) na registráciu v systéme EVO.

Zástupca mesta Trnava sa v súvislosti s témou elektronizácie obrátil na zástupcu ÚVO s otázkou, ktorá sa týka problematiky poskytnutia súčinnosti pri podpise zmluvy, a to kde je koniec takéhoto procesu v rámci elektronizácie prostredníctvom systému EVO, resp. systému elektronického VO od iného poskytovateľa. Uvedená otázka bola položená aj v kontexte skutočnosti, či je možné aj v procese plnej elektronizácie VO naďalej riešiť zaslanie návrhu na uzavretie zmluvy listinne. Zástupca ÚVO upozornil, že vyzvanie na súčinnosť, ktoré je v rozpore so ZVO, môže byť dôvodom pre podanie námietok a pri poskytnutí súčinnosti by sa malo postupovať elektronicky. Samotné vyzvanie na poskytnutie súčinnosti by tak mal verejný

obstarávateľ uskutočňovať elektronicky cez príslušný systém, avšak doručenie zmluvy by malo byť umožnené aj v papierovej (listinnej) podobe.

Zástupca ÚPPVII sa obrátil na zástupcu ÚVO s otázkou, či ÚVO plánuje aj nejakou formou metodicky usmerniť verejných obstarávateľov v rámci prechodu na plnú elektronizáciu. Zástupca ÚVO odpovedal, že ÚVO v tejto súvislosti pripravuje školenia a je pravdepodobné, že zverejní aj návod so vzorovým príkladom alebo nejakú vhodnú formu príručky.

f) Ustanovenia zmlúv pri procese zadávania zákazky v kontexte ZVO – MH SR, MZ SR

I. realizačná, výkonová zábezpeka (fakultatívnosť, výška, spôsoby a lehota zloženia atď.)

II. fakultatívnosť ustanovení a náležitostí zmlúv

Zástupca MH SR prezentoval problematiku daného bodu v rámci navrhnutého programu. Zástupca ÚVO uviedol, že úrad v súčasnosti pri posudzovaní zmluvných podmienok vychádza najmä z rozhodnutia Rady ÚVO č. 18010-9000/2017 z 21. 02. 2018 a rovnako tak v súvislosti s vyžadovaním zmluvnej zábezpeky uverejnil aj usmernenie v marci tohto roku. V predmetnom rozhodnutí (body 85 až 102) rada posudzovala nastavenie a podmienky uplatnenia zmluvnej zábezpeky na plnenia vyplývajúce zo zmluvy ako výsledku verejného obstarávania (tzv. realizačná alebo garančná zábezpeka). V zmysle uvedeného rozhodnutia ÚVO v marci tohto roku upozornil verejných obstarávateľov, obstarávateľov a osoby podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní (ďalej ako „kontrolovaný“), že kumulácia skutočností týkajúcich sa spôsobu stanovenia podmienok zloženia tejto zábezpeky v danom prípade môže predstavovať významnú finančnú záťaž pre potenciálnych záujemcov a uchádzačov a je tak spôsobilá výrazne ovplyvniť účasť hospodárskych subjektov vo verejnom obstarávaní, a tým aj samotnú hospodársku súťaž. Išlo o kumuláciu nasledovných skutočností:

- 1) nezáväznosti uplatnenia inštitútu zmluvnej zábezpeky zo strany kontrolovaného (kontrolovaný môže, t. j. nemusí vyžadovať zloženie zábezpeky, pričom v zmluve ani neboli ustanovené podmienky, za splnenia ktorých je kontrolovaný oprávnený zloženie zábezpeky vyžadovať),
- 2) spôsobu zloženia zábezpeky (výlučne iba na účet kontrolovaného, bez možnosti akceptovania napr. bankovej záruky),
- 3) požadovanej výšky zábezpeky (v danom prípade 30 % zmluvnej ceny, t. j. 285 480 eur s DPH),
- 4) lehoty určenej na zloženie zábezpeky na účet kontrolovaného (do 10 dní do dňa nadobudnutia účinnosti tejto zmluvy),
- 5) neprimeranej dĺžky zadržiavania zábezpeky [zábezpeka bude zložená na účet kontrolovaného do dňa uplynutia záručnej doby podľa tejto zmluvy a musí byť udržiavaná v plnej výške 30 % zmluvnej ceny počas celej doby zloženia, t. j. počas 150 dní (dodacia lehota) + 2 roky (záručná doba)].

V tejto súvislosti rada tiež poukázala na to, že v zmysle zmluvných podmienok bolo použitie zábezpeky možné len po vzájomnej dohode kontrolovaného a dodávateľa. Do úvahy teda prichádza situácia, kedy úspešný uchádzač síce zloží kontrolovanému na účet zábezpeku v požadovanej výške, avšak prakticky kontrolovanému nemusí byť poskytnutá súčinnosť jednoducho tým, že úspešný uchádzač nedospeje k vzájomnej dohode s kontrolovaným o uplatnení si určitej čiastky zo zloženej zábezpeky.

Na základe kumulácie všetkých vyššie uvedených skutočností, ktoré samé o sebe nemusia predstavovať porušenia zákona o verejnom obstarávaní, mala rada úradu v uvedenom rozhodnutí za to, že kontrolovaný stanovením zábezpeky tak, ako bolo uvedené, postupoval v rozpore s § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to najmä princípom nediskriminácie hospodárskych subjektov, princípom transparentnosti, ako aj princípom proporcionality. Rada úradu zároveň konštatovala, že kumulácia uvedených skutočností mohla mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, nakoľko stanovenie zmluvnej zábezpeky vyššie uvedeným spôsobom mohlo mať za následok zúženie okruhu záujemcov, ktorí by boli schopní a ochotní zúčastniť sa daného verejného obstarávania za daných zmluvných podmienok, čím kontrolovaný ohrozil riadnu hospodársku súťaž.

V tejto súvislosti úrad uvádza, že nemožno akceptovať také určenie zmluvnej podmienky (teda aj zábezpeky), ktoré by mohlo mať za následok zmarenie účelu postupov verejného obstarávania, t. j. také stanovenie zmluvnej podmienky, ktoré by mohlo v zásadnej miere odradiť záujemcov/uchádzačov od účasti vo verejnom obstarávaní, a tak nepriamo obmedziť zdravú hospodársku súťaž.

Zástupca MPaRV SR sa v súvislosti so spomínaným rozhodnutím Rady ÚVO opýtal na prípad, keď nedôjde ku kumulácii všetkých podmienok uvedených v predmetnom rozhodnutí. Zástupca ÚVO uviedol, že musí ísť o naplnenie všetkých týchto podmienok a zároveň dodal, že v prípade, ak zástupca vykonáva prvú ex-ante kontrolu, by bolo dobré odporučiť prijímateľom, aby nežiadali zloženie realizačnej, resp. výkonovej zábezpeky len na účet verejného obstarávateľa, ale umožnili aj bankovú záruku a podobne.

Zástupca MZ SR uviedol návrh, že v prípade, ak Zmluva o dielo na stavebné práce obsahuje povinnosť dodávateľa odovzdať ku dňu podpisu zmluvy výkonovú bankovú záruku je povinnosťou verejného obstarávateľa v Zmluve o dielo určiť pravidlá jej využitia v prípadoch nedodržania/nesplnenia/porušenia zmluvných povinností dodávateľom. Pri využití výkonovej bankovej záruky počas realizácie diela alebo jej časti objednávateľom, je dodávateľ povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od doručenia výzvy objednávateľa, doručiť novú výkonovú bankovú záruku v stanovenom % z hodnoty diela, ktoré zostáva zrealizovať do jeho ukončenia. Výkonová banková záruka sa určuje v % z ceny diela bez DPH, tak aby neobmedzila spravodlivú hospodársku súťaž.

Rôzne

Zástupca MH SR prezentoval navrhnutý bod, ktorý sa týka témy „Problematica podpisovania kúpnej zmluvy v inom znení ako bol návrh v súťažných podkladoch, resp. v ponuke“. Zástupca ÚVO uviedol, že z pohľadu ZVO podpísaná zmluva nemôže byť v rozpore so súťažnými podkladmi a ponukou úspešného uchádzača. V rámci posúdenia vplyvu na výsledok, ak úspešný uchádzač vykonanou zmenou zmluvy nebol nijakým spôsobom zvýhodnený a išlo by len o formálne nedostatky, dalo by sa v takomto prípade hovoriť o porušení bez vplyvu na výsledok. Ďalšou navrhnutou témou zo strany zástupcu MH SR bolo „Opakovanie verejného obstarávania cez EKS“. V súvislosti s navrhnutým bodom sa zástupca MH SR obrátil na zástupcu ÚVO s otázkou, či by bolo prípustné, keby v prípade nepredloženia žiadnej ponuky v rámci obstarávania cez EKS, nedošlo následne k obstarávaniu podlimitným postupom bez použitia EKS, ale opätovne sa použije EKS, ak by došlo len k zmene lehoty dodania. Zástupca ÚVO odpovedal, že neodporúča v tomto prípade ísť znova cez EKS, nakoľko pôvodné podstatné náležitosti sa nezmenili, keďže všetko podstatné ostalo zachované. V zmysle ZVO tak treba realizovať podlimitný postup bez využitia EKS. Ak by sa podstatné náležitosti zmenili (napr. úprava v opise predmetu zákazky), mohlo by dôjsť k opätovnému využitiu EKS.

Zástupca NKÚ prezentoval ďalší navrhnutý bod v časti „Rôzne“, a to tému „Stanovovanie predpokladanej hodnoty zákazky“. Zástupca NKÚ sa v tejto súvislosti obrátil na zástupcu ÚVO s otázkou, ktorá vyplynula zo školenia zamestnancami Úradu pre verejné obstarávanie, či stanovovanie predpokladanej hodnoty zákazky úrad kontroluje len do rozsahu, že ak bol použitý správny postup, tak má za to, že predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená správne, t. j. ak má verejný obstarávateľ tri ponuky napr. na 52 000 eur a PHZ je určená na 100 000 eur, avšak stále ide o podlimitný postup verejného obstarávania, podľa ÚVO je predpokladaná hodnota zákazky stanovená správne. Čiže bez toho, aby verejný obstarávateľ odôvodnil navýšenie PHZ. Zástupca ÚVO odpovedal, že v zmysle ZVO úrad hodnotí, či s ohľadom na PHZ bol určený správny postup. Teda, ak bola PHZ napr. určená v podlimitnej hodnote, či bol následne realizovaný podlimitný postup zadávania zákazky. Určenie PHZ má určite vplyv na zvolenie postupu a následne na určenie podmienok účasti, zábezpeky, kaucie a pod., z uvedeného dôvodu musí byť PHZ určená na základe aktuálnych podkladov, ktoré musia byť súčasťou kompletnej dokumentácie. Umelé nadhodnotenie PHZ nie je prípustné, a to predovšetkým, avšak nie len, ak sú vo väzbe na PHZ určené prísnejšie podmienky účasti a pod. Zástupca NKÚ SR tiež upozornil na potrebu zabezpečenia preskúmateľnosti každého úkonu verejným obstarávateľom a na povinnosť dodržiavania aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov, napríklad zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Následne sa obrátil zástupca ÚPPVII na ostatných zástupcov s bodom, ktorý navrhol v rámci časti „Rôzne“, a ktorý sa taktiež týkal PHZ, konkrétne aktuálnosti daných dokladov. Zástupca ÚVO uviedol, že ÚVO sa v rámci výkonu dohľadu zaoberá aktuálnosťou dokladov vždy a v opodstatnených prípadoch žiada verejného obstarávateľa o stanovisko, či sa v čase vyhlásenia verejného obstarávania zaoberal aktuálnosťou ceny.

Zástupca KSK následne prezentoval problematiku navrhnutého bodu v časti „Rôzne“ a to tému „Rekonštrukcia ciest, ak jednotlivé zákazky budú postupne nasledovať – ako postupovať“. Zástupca ÚVO uviedol, že vždy sa posudzuje, a to aj v súvislosti s vydaným metodickým pokynom ÚVO v tejto veci, vecná, miestna a časová súvislosť. V danom prípade, si treba uvedomiť, že miestna pôsobnosť kraja je v celom kraji. Z pozície ÚVO nie je možné bez náležitých podkladov a informácií vopred „odobriť“ nejaký postup.

Zástupca MPaRV SR na záver prezentoval poslednú tému v rámci časti „Rôzne“, a to „Vyžadovanie dokladov v rámci súčinnosti, čo sa týka zmeny rozhodovacej praxi vzhľadom na rozhodnutie Rady ÚVO“. Zástupca ÚVO v danej súvislosti uviedol, že úrad dlhodobo tvrdí, že všetky doklady, ktoré majú byť podmienkami účasti, sa majú vyžadovať v rámci podmienok účasti a tie, ktoré majú byť splnené v rámci požiadaviek na predmet zákazky, tak majú byť predložené ako súčasť ponuky v rámci požiadaviek na predmet zákazky. V prípade požadovania takýchto dokladov v rámci poskytnutia súčinnosti pred podpisom zmluvy, ÚVO to môže posúdiť ako porušenie ZVO, avšak každý prípad a jeho dopad na výsledok verejného obstarávania sa posudzuje individuálne.

V závere podpredseda koordinačného výboru poďakoval prítomným za účasť, ukončil štrnásť zasadnutie koordinačného výboru a uviedol, že najbližšie zasadnutie koordinačného výboru sa uskutoční 29. 10. 2018.

Zapísal **Ing. Martin Lamanec**
tajomník koordinačného výboru

Schválil **Mgr. Branislav Hudec**
podpredseda koordinačného výboru
